

STRATEGISCHE

SAMENWERKINGSAGENDA (SSA)

Aalsmeer – Rijnland

2025 – 2033

Versie april 2025

Hoogheemraadschap van
Rijnland

Gemeente Aalsmeer

Inhoudsopgave

1 Inleiding	3
Geldigheidsduur en vaststelling	3
Status	3
Evaluatie en bijstelling	3
Leeswijzer	3
2 Gebiedsbeschrijving	4
Westeinderplassen	4
Bovenlanden	4
Horn- en Stommeerpolder	5
Oosteinderpoelpolder	5
Schinkelpolder	6
3 De opgaven voor Aalsmeer	7
Klimaatbestendigheid	7
Demografie en verstedelijking	7
Biodiversiteit	7
Omgevingswet	8
Water in deze opgaven	8
4 Ambitie en samenwerkthema's	9
Een robuust, duurzaam en klimaatbestendig watersysteem	9
Doel 1: Vergroten van klimaatadaptiviteit	11
Doel 2: Verbeteren van de waterkwaliteit	17
Doel 1 en 2 overkoepelende samenwerkingsthema's	20
5 Uitvoeringsstrategie	21
6 Uitvoeringsplan	23
7 Vaststelling en ondertekening	24
 Bijlage 1: Uitvoeringsplan	 26

1 Inleiding

De gemeente Aalsmeer en het Hoogheemraadschap van Rijnland willen samen een robuust, duurzaam en klimaatbestendig watersysteem realiseren in Aalsmeer. Hoe we aan deze ambitie gezamenlijk invulling willen geven beschrijven we in deze Strategische Samenwerkingsagenda Aalsmeer-Rijnland 2025-2033. Bij deze Samenwerkingsagenda hoort ook een uitvoeringsplan voor de korte termijn.

Geldigheidsduur en vaststelling

Het college van burgemeester en wethouders van Aalsmeer en het college van dijkgraaf en heemraden van Rijnland stellen deze Strategische Samenwerkingsagenda (SSA) vast voor de periode 2025-2033. Het bijbehorende uitvoeringsplan, inclusief eventuele kosten, wordt door beide besturen vastgesteld voor telkens 3 jaar. Zodoende blijven we flexibel in de uitvoering zonder de ambitie en doelen voor de langere termijn uit het oog te verliezen. Nieuwe ontwikkelingen (technisch, bestuurlijk, organisatorisch) en inzichten kunnen immers om een andere aanpak vragen. Het is ook nodig om te kunnen inspelen op de ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente en het streven om werk met werk te maken.

Status

Met deze SSA geven beide organisaties hun ambities en waarden met betrekking tot water voor de lange termijn aan en spreken hun commitment uit om de samenwerkingsthema's gezamenlijk te realiseren. Na vaststelling heeft de SSA de status van een bestuurlijke afspraak voor de periode 2025-2033.

De SSA is sturend voor het waterbeleid binnen de gemeentegrenzen van gemeente Aalsmeer. Alle plannen en ontwikkelingen binnen Aalsmeer dienen dan ook te voldoen aan de (beleids-)kaders in deze Samenwerkingsagenda.

Op veel onderwerpen zijn de beide organisaties al aan het werk, in goede, instensieve onderlinge samenwerking. Deze SSA beoogt niet om dit te vervangen, maar geeft richting bij het opstellen van plannen en ontwikkelingen.

Evaluatie en bijstelling

Jaarlijks wordt de uitvoering van de maatregelen uit het uitvoeringsplan ambtelijk geëvalueerd en de planning wordt eventueel bijgesteld op basis van nieuwe inzichten en ruimtelijke ontwikkelingen. Van deze evaluatie wordt een verslag gemaakt ter informatie aan de betrokken managers en bestuurders. Indien de evaluatie aanleiding geeft tot substantiële bijstelling van het lopende uitvoeringsplan (zoals het uitstellen van projecten, het toevoegen of schrappen van projecten) zal dit ter besluitvorming worden voorgelegd aan de betrokken managers. Bij grote financiële consequenties zal dat ook aan de betrokken bestuurders ter informatie en goedkeuring worden voorgelegd.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de polders binnen de gemeente beschreven en de ontwikkelingen binnen deze polders. In hoofdstuk 3 worden de opgaves uiteengezet. In hoofdstuk 4 staan de gezamenlijke ambities en de thema's waarop we samenwerken. Hoofdstuk 5 zet de uitvoeringsstrategie uiteen en maakt inzichtelijk waar de kansen voor samenwerken liggen. Tot slot wordt in hoofdstuk 6 de hoofdlijn van het uitvoeringsplan 2025-2026 uiteengezet. In bijlage 1 staat het uitvoeringsplan per activiteit omschreven.

2 Gebiedsbeschrijving

Deze SSA heeft betrekking op de gemeente Aalsmeer. De gemeente kent binnen het gebied van Rijnland de volgende deelgebieden waar we in deze SSA aandacht aan besteden: de Westeinderplassen, de Bovenlanden en 3 polders: de Horn- en Stommeerpolder, de Oosteinderpoelpolder en de Schinkelpolder. Ieder gebied kent zijn eigen uitdagingen wat betreft water en het veranderende klimaat. De gebieden zijn hieronder kort beschreven. Ook de opgaven voor deze gebieden zijn toegelicht.

Figuur 1: deelgebieden binnen gemeente Aalsmeer

Westeinderplassen

De Westeinderplassen hebben een totale oppervlakte van 1031 ha, waarvan 95% (980 ha) open water. De plassen maken deel uit van het Rijnlands boezemsysteem en staan in open verbinding met het oostelijke deel van de Ringvaart van de Haarlemmermeerpolder (kortweg: Ringvaart). Het waterpeil (zomerpeil NAP -0,61 m, winterpeil NAP -0,64 m) is veel hoger dan in de omliggende polders (ca vier tot meer dan vijf meter). De afvoer van water uit de Westeinderplassen loopt voornamelijk via de Ringvaart.

De plassen maken deel uit van het Natuur Netwerk Nederland (NNN) en vanuit alle vier de windrichtingen komen ecologische verbindingzones uit in de Westeinderplassen. Op en rond de plassen wordt veel gerecreëerd (twee aangewezen zwemwaterlocaties, viswater en recreatievaart).

De Westeinderplassen zijn aangewezen als waterlichaam voor de Kaderrichtlijn Water

(KRW). De ecologische waterkwaliteit in dit gebied is niet in balans. Uit onderzoek blijkt dat het goed zou zijn als er meer waterplanten en in het water levende kleine dieren voorkomen, zoals slakken, libellenlarven, kokerjuffers en muggenlarven. In dat kader zijn de afgelopen jaren diverse maatregelen uitgevoerd op het grensvlak tussen de Westeinderplassen en de Bovenlanden. Hierbij wordt ook veel samengewerkt met de Stichting Bovenlanden.

Naast de ecologische kwaliteit is er binnen het gebied van de Westeinderplassen en met name op delen van de Kleine Poel en het gebied tussen de Kleine Poel en de Grote Poel met de vele eilanden veel bagger aanwezig. Door de milieutechnische eisen voor de bagger wordt het vinden van afzet en gebruik steeds moeilijker. De verkenning van de opgave en mogelijke oplossingen zijn als onderzoeksvraag opgenomen in het bijgevoegde actieplan.

Bovenlanden

Het gebied Bovenlanden Aalsmeer loopt vanaf de Schinkelpolder in Aalsmeer tot en met de Rietlanden bij Leimuider. Westelijk vormt de Ringvaart de begrenzing, oostelijk de Westeinderplassen.

De Bovenlanden vormt als hooggelegen boezemland een bijzonder restant van een historisch landschap te midden van jonge droogmakerijen. Het is een waterrijk veenweidegebied, een uniek cultuurhistorisch landschap met vele eilandjes. De trekheestercultuur manifesteert zich deels als open teelt op langgerekte legakkers op eilanden, omringd door natuur.

Het watersysteem Bovenlanden Aalsmeer bestaat uit sloten en vaarten die in directe verbinding staan met de Ringvaart. Door wind, gemaalactiviteit en scheepvaart is de uitwisseling met het Ringvaartwater zeer groot. Het baggeronderhoud van de kopsloten is hierom met een convenant bij Rijnland neergelegd, de praktische uitvoering als mede de houdbaarheid van het convenant dienen nader beschouwd te worden. De staat van onderhoud van de particuliere oeverbeschermingen is een punt van zorg.

De ecologische waterkwaliteit in dit gebied is niet in balans. Uit onderzoek blijkt dat het goed zou zijn als er meer waterplanten en in het water levende kleine dieren voorkomen. Net als de Westeinderplassen is ook het water van de Bovenlanden een KRW Waterlichaam.

Het water in de Bovenlanden wordt recreatief gebruikt. Er zijn veel jachthavens. Op de eilandjes mag door de bewoners worden gerecreëerd. In de Bovenlanden ligt één zwemwaterlocatie.

De Oosteinderpoel en de broekbossen op de koppen van de percelen aan de zijde van de Ringvaart zijn onderdeel van het NNN. Daarnaast is de Oosteinderpoel door het Ministerie van LNV aangewezen als Beschermd Natuurmonument. De Stichting Bovenlanden en Landschap Noord-Holland hebben diverse stukken in eigendom.

Horn- en Stommeerpolder

De Horn- en Stommeerpolder grenst in het zuiden aan waterschap Amstel, Gooi en Vecht, in het westen aan de Westeinderplassen, in het noorden aan de Molenvliet en de Oosteinderpoelpolder en in het oosten aan de Bovenlanden. Aan de rand van de polder ligt de bloemenveiling van Aalsmeer.

De bodem bestaat uit klei, lokaal waarschijnlijk opgehoogd met zand ten behoeve van de bebouwing. De maaiveldhoogte ligt rond NAP - 4 meter. Langs de rand van de polder liggen boezemkades. Deze kades liggen ongeveer vier meter hoger dan het maaiveld in de polder. De polder kent voornamelijk stedelijke bestemmingen, zoals wonen, maatschappelijk, centrum, groen, tuin, bedrijventerrein, sport en cultuur en ontspanning. In deze polder vinden enkele ruimtelijke veranderingen plaats zoals woningbouw langs de Burgemeester Kasteleinweg en de herinrichting van de voormalige voetbalvelden bij de Dreef.

Oosteinderpoelpolder

Deze polder grenst in het zuidoosten aan waterschap Amstel, Gooi en Vecht. Waarbij de Legmeerdijk de scheiding is tussen de twee waterschappen. In het zuidwesten van de polder ligt de bloemenveiling van Aalsmeer. De westelijke grens van het peilgebied loopt door de bloemenveiling en langs de Molenvliet (boezemwater). Aan de noordzijde grenst de polder aan de boezem met de Bovenlanden langs de Oosteinderweg. De maaiveldhoogte ligt rond NAP -3,9 meter. Langs de rand van de polder liggen boezemkades. Deze kades liggen ongeveer vier meter hoger dan het maaiveld in de polder.

Grote delen van de polder hebben een bestemming t.b.v. bedrijven, detailhandel en wonen. De agrarische gebieden in deze polder worden ontwikkeld tot woongebied (Oosteinderdriehoek) en bedrijventerrein (Greenpark).

Schinkelpolder

De Schinkelpolder ligt aan de rand van de gemeente Aalsmeer. De polder is ontstaan door het droogmalen van een veenplas. De oorspronkelijk gebruikte molen is nog aan de westzijde van de polder aanwezig (de Zwarte Ruiters). De polder wordt in het noordwesten

begrensd door de Ringvaart van de Haarlemmermeer. In het noordoosten wordt de polder gescheiden van het Amsterdamse Bos door de Bosrandweg en het Schinkeldijkje. Aan de zuidoostzijde wordt de polder begrensd door de Oosteinderweg en in het zuidwesten ligt de grens over de Meester Jac. Takkade.

De bodem van de Schinkelpolder bestaat voornamelijk uit (lichte) klei. Deze bodem is vrijgekomen na het afgraven van het oorspronkelijke veen en het vanaf de 17e eeuw droogmalen van de ontstane veenplassen. Alleen aan de westrand van de polder is nog een smalle strook van de historische veenbodem aanwezig. De maaiveldhoogte ligt rond NAP -3,9 m. Langs de rand van de polder, behalve aan de noordoostzijde (langs de N231) liggen boezemkades. Deze kades liggen hoger dan het maaiveld in de polder.

De Schinkelpolder bestaat deels uit natuur en deels uit agrarisch gebied. In het zuidelijke deel is het landgebruik voornamelijk agrarisch (glastuinbouw) en bebouwing. Het noordelijke deel bestaat uit (natte) natuur (door het Amsterdamse Bos beheerd) en veldjes voor paarden met de daarbij behorende bebouwing. Het noordelijke deel van de polder maakt grotendeels deel uit van het NNN. Rijnland werkt samen met de tuinders in deze polder aan een inspiratiepolder ter verbetering van de waterkwaliteit. Er wordt onderzocht hoe het in de huidige situatie gesteld is met de waterkwaliteit en hoe dat verbeterd kan worden. De gemeente werkt aan een structuurvisie voor deze polder.

3 De opgaven voor Aalsmeer

In de huidige situatie in het stedelijk en buiten gebied van Aalsmeer zijn geen grote opgaven met betrekking tot het water. Problemen die er zijn, zijn lokaal en bestaan over het algemeen uit wateroverlast in bestaand stedelijk gebied en de afnemende kwaliteit van het water zowel in het stedelijk gebied als erbuiten. Daar komen nog een aantal centrale opgaven bij die hieronder kort omschreven staan.

Klimaatbestendigheid

Vanuit het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie komt de landelijke opgave om gemeenten in 2050 klimaatbestendig te hebben ingericht. Hiervoor moet ruimtelijke adaptatie een onderdeel zijn van beleid en uitvoering op alle overheidsniveaus.

In 2023 heeft het Rijk de De Maatlat klimaatadaptieve groene gebouwde omgeving gepubliceerd. Het instrument beschrijft doelen en prestatie-eisen, en geeft richtlijnen voor de thema's wateroverlast, droogte, hitte, biodiversiteit, bodemdaling en gevolgbeperving overstromingen. De maatlat schrijft geen specifieke maatregelen voor.

Vanuit de provincie NH wordt vanaf 1-1-2025 het MRA beleid overgenomen in de omgevingsverordening.

De gemeente heeft klimaatbeleid vastgelegd in de agenda en het actieplan Klimaatadaptatie Aalsmeer 2021-2026. Hierin staat het beleid dat aansluit bij de normen van de Metropool Regio Amsterdam (MRA) en een bijbehorend uitvoeringsprogramma.

De klimaatvisie van Rijnland staat genoemd in het WBP6. Waterrobuustheid en samenwerking zijn voor Rijnland daarin de sleutelfactoren. Ook is sinds 1 januari 2024 de nieuwe Waterschapsverordening in werking getreden. Naast de bestaande regels vanuit actieplan klimaatadaptatie van de gemeente en uit de keur, zijn hier een aantal nieuwe klimaatregels opgenomen.

Demografie en verstedelijking

De opgave voor klimaatbestendigheid vindt tegelijkertijd plaats met een toename van de bevolking en de toenemende vraag naar woningen. Dit kan leiden tot een verdere toename van het verhard oppervlak door inbreiding en uitbreiding van het stedelijk gebied, waardoor regenwater nog sneller tot afstroming komt en voor wateroverlast gaat zorgen. Daarnaast heeft het tot gevolg dat de druk op de toch al schaarse ruimte zal toenemen waardoor waterstaatswerken in toenemende mate moeten gaan concurreren met andere functies.

Ook heeft de bevolkingsgroei in combinatie met vergrijzing gevolgen voor de waterketen. Enerzijds wordt door een toename van de bevolking de druk op de afvalwaterzuiveringen groter. Anderzijds gaat door de bevolkingsgroei en -vergrijzing het medicijngebruik toenemen, hetgeen consequenties heeft voor de zuivering van water. Dit geldt ook voor het zuiveren van microplastics.

Biodiversiteit

De biodiversiteit gaat snel achteruit. De komende jaren worden er wereldwijd meer dan 1 miljoen plant- en diersoorten met uitsterven bedreigd. Dat is slecht voor de dieren, de planten én de mens. Die is immers voor voedsel en voor schoon water afhankelijk van de biodiversiteit. De waterkwaliteit en biodiversiteit willen we integraal meenemen in planvorming.

Omgevingswet

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet ingevoerd. Doel van deze wet is een duurzame, veilige en gezonde leefomgeving bevorderen. Het gaat daarbij om zaken zoals gebouwen, water, bodem, milieu, wegen en natuur. Daar waren allemaal aparte regels voor. Met de Omgevingswet komen al die onderwerpen samen in één wet. Maar misschien wel belangrijker is dat de Omgevingswet meer ruimte laat aan inwoners en bedrijven. Dat vraagt om een andere manier van (samen)werken waarbij de kwaliteit van de leefomgeving een gezamenlijke verantwoordelijkheid is. Om te voldoen aan de nieuwe wet stelt de gemeente, samen met inwoners en ondernemers een omgevingsvisie en omgevingsplan op. Rijnland heeft hiertoe de waterschapsverordening opgesteld en per 1 januari 2024 in werking laten treden. Zie onderstaand kader.

Water in deze opgaven

Bij deze opgaven willen we water meer de ruimte geven, omdat we hiermee wateroverlast kunnen voorkomen en een veerkrachtiger systeem ontwikkelen, dat zowel in natte als droge perioden bijdraagt aan de kwaliteit van de ruimtelijke leefomgeving. Daarnaast willen we zo duurzaam mogelijk omgaan met water. Dit betekent dat schoon water zo lang mogelijk schoon blijft, maar ook dat water van hoge kwaliteit gebruikt wordt voor de activiteit waar het bij past.

De nieuwe regels van Rijnland*

- ✓ **de 20 milimeter regel:** om te kijken of een gebied droogte aankan, moet de bodem in een gebied een normale bui van 20 mm in 24 uur op kunnen nemen en kunnen vasthouden voor droge periodes.
- ✓ **de 90 milimeter regel:** om te kijken of een gebied extreme neerslag aankan, moet in de bodem, sloten, open water en of andere vormen van wateropslag in een gebied 90 mm in 24 uur opgevangen kunnen worden.
- ✓ **natuurexclusieve regels:** om de waterkwaliteit en de biodiversiteit te versterken en te ondersteunen, moeten brede sloten en ander water van voldoende afwisselende diepte en een schuine kant worden aangelegd in plaats van ondiepe, smalle slootjes. De oevers moeten natuurvriendelijk zijn (schuine kant, beplanting).

**nieuwe regels van Rijnland per 1-1-2024 ten aanzien klimaatadaptatie. De regels zijn van toepassing op nieuwe, grote gebiedsontwikkelingen (>5.000 m²).*

4 Ambitie en samenwerkthema's

Uitgangspunt van onze ambitie is een integrale benadering. We willen gezamenlijk een gebied dat robuust, duurzaam en klimaatbestendig is. We hanteren daarbij water en bodem als leidend principe voor alle ruimtelijke ontwikkelingen. Het oppervlaktewater-, grondwater- en het afvalwatersysteem zijn onlosmakelijk met elkaar, met het gebied en de ontwikkelingen verbonden. We zien het als één watersysteem dat een integraal onderdeel vormt van woon- en werkomgevingen. Dit vergroot de doelmatigheid en verhoogt het maatschappelijk rendement.

Een robuust, duurzaam en klimaatbestendig watersysteem

De gemeente en Rijnland hebben beide de ambitie om gezamenlijk een **robuust, duurzaam en klimaatbestendig watersysteem** te realiseren in de gemeente Aalsmeer. Dit is een zo natuurlijk mogelijk watersysteem dat met weinig technische ingrepen en verspilling van water de afzonderlijke polders voorziet van voldoende water met voldoende waterkwaliteit. Daarbij veroorzaakt het systeem zo weinig mogelijk wateroverlast door water de ruimte te geven die het vanuit zijn natuurlijke processen nodig heeft. Dit klimaatbestendig watersysteem kan ook natuurlijke processen onder invloed van droogte, hitte en piekbuien opvangen. Om dit te kunnen realiseren zullen water en bodem bij elke ruimtelijke ontwikkeling en in een vroegstadium als sturende input meegenomen worden.

De aanwezigheid van voldoende water en groen leveren daarbij, naast een goed functionerend watersysteem ook een aantrekkelijke gebruiks- en belevingswaarde voor de bewoners. Door de goede samenwerking van de afgelopen jaren voor te zetten zijn de gemeente en Rijnland beter en efficiënter in staat om deze belangrijke ambitie te realiseren.

Om te komen tot een robuust, duurzaam en klimaatbestendig watersysteem zijn er twee belangrijke doelen:

- ❖ Het vergroten van de klimaatadaptiviteit.
- ❖ Het verbeteren van de waterkwaliteit.

Voor het bereiken van deze doelen wordt ingezet op verschillende thema's, waarop de gemeente en Rijnland samenwerken. Ook moeten we elkaar tijdig in het planproces aanhaken. Hierdoor kunnen we de thema's borgen in de uitgangspunten voor de plannen. Hieronder worden beide doelen en de samenwerkingsthema's uitgebreid toegelicht. In figuur 2, is een overzicht te geven van welke thema's op welke doelen invloed hebben en eraan kunnen bijdragen.

Naast klimaatadaptiviteit en waterkwaliteit is het waterbeheer ook belangrijk. In de planvorming moet ook het toekomstig beheer en onderhoud worden meegenomen. Zodat de Rijnland en de gemeente het water goed kunnen onderhouden tegen maatschappelijk de laagste kosten. Dit vraagt bij de nieuwe ontwikkelingen aandacht bij de inrichting.

Ambitie	Een robuust, duurzaam en klimaatbestendig watersysteem	
Doelen	Vergroten klimaatadaptiviteit	Verbeteren waterkwaliteit
Samenwerk- thema's	Voorkomen wateroverlast	Verhogen biodiversiteit
	Voorkomen watertekort	Anders omgaan met regen- en afvalwater
	Beperken hittestress	Verminderen vuilemissie
	Behouden veilige dijken	Beperken verzilting?
	Beleid en regelgeving	
	Kennis en informatie	
	Waterbewustzijn	
	Beheer	

Figuur 2: schematische weergave van de doelen en samenwerkthema's

Doel 1: Vergroten van klimaatadaptiviteit

De gevolgen van klimaatverandering komen eerder dan voorzien en in grotere hevigheid op ons af. Daarmee neemt de noodzaak om onze fysieke leefomgeving aan te passen aan het veranderende klimaat toe. Vergroten van klimaatadaptiviteit doen we door de negatieve gevolgen van de vier effecten van klimaatverandering zoveel mogelijk te beperken. De vier effecten (wateroverlast, droogte, hitte en overstroming) zijn verwoord in vier concrete samenwerkthema's: (1) voorkomen wateroverlast, (2) voorkomen watertekort, (3) beperken hittestress en (4) behouden veilige dijken.

1. Voorkomen van schade door wateroverlast

Het risico op schade door wateroverlast neemt toe vanwege de voortgaande verstedelijking, de bouw van infrastructurele werken en door klimaatverandering. Daarbij maken we onderscheid in wateroverlast door regenwater op straat, oppervlaktewater wat overstromt of wateroverlast door te hoge grondwaterstanden.

Wateroverlast in stedelijk gebied

Als het klimaat verandert zullen extremere regenbuien vaker voorkomen. Daarnaast is er een toename in de hoeveelheid verhard oppervlak, bij een traditionele wijze van ontwerpen zal er meer regenwater sneller richting het riool stromen. Dit kan ertoe leiden dat het rioolstelsel deze extreme regenbuien minder goed kan verwerken. Het water blijft dan op straat staan en kan in het ergste geval kelders en gebouwen binnenlopen en tot schade leiden. Bovendien kan overbelasting van gemengd gerioleerde gebieden ertoe leiden dat riooloverstorten in werking treden waarbij vuil rioolwater in het oppervlaktewater

terecht komt.

Om bovenstaande situatie te voorkomen dient ieder nieuw ontwerp klimaatadaptief te worden ontworpen volgens gemeentelijk beleid en regels van Rijnland en de Provincie Noord-Holland. Bij de inrichting moet het water worden vastgehouden en vertraagd worden afgevoerd. Ook moet rekening worden gehouden dat de ontwikkeling niet afwentelt op de omgeving.

Regenwater kan op verschillende manieren worden afgevoerd waardoor het geen hinder oplevert voor andere functies. Hiervoor moet op maaiveld voldoende berging en opvang aanwezig zijn, zodat hemelwater ook tijdens een hevige bui goed vastgehouden en vertraagd wordt afgevoerd. Dit kan bijvoorbeeld gerealiseerd worden door het aanleggen van holle wegen, wadi's, berging in ondergrond of sloten met grotere bergingscapaciteit, meer oppervlakte water.

Systeemoverzicht stedelijk water

De gemeente maakt in overleg met oa Rijnland een Systeemoverzicht Stedelijk Water (SSW). Dit SSW vervangt het BRP en brengt de capaciteit van het rioolstelsel, oppervlaktewater en berging op maaiveld in beeld. Op basis hiervan wordt bijvoorbeeld beoordeeld of er voldoende capaciteit is om nieuwe gebiedsontwikkelingen en woningbouw aan te sluiten.

Risico op overstroming vanuit oppervlaktewater

Door de toename van het verhard oppervlak en heviger neerslag wordt ook het oppervlaktewatersysteem zwaarder belast. Als dit niet voldoende wordt gecompenseerd zullen de peilstijgingen groter worden waardoor ook het risico op overstroming vanuit het oppervlaktewater toeneemt. Daarom moet er voldoende ruimte voor water zijn.

Het principe van ruimte voor water betekent; ruimte om water tijdelijk te kunnen bergen bij hoosbuien, en ruimte om zoet en schoon regenwater langer te kunnen vasthouden.

Als minimale norm ten aanzien van waterberging bij stedelijke ontwikkelingen geldt dat bij toename van het verhard oppervlak, 15% van de toename gecompenseerd moet worden door de realisatie van open water¹ (o.a. door verbreding van sloten en waar mogelijk het toepassen van natuurlijke oeverzones). Deze 15% dient altijd bij de start van een project door Rijnland te worden bevestigd. Omdat deze ook hoger kan zijn. De ambitie is echter om meer waterberging te creëren dan deze minimale norm. Daarnaast wordt in het watersysteem zo optimaal mogelijk ruimte gecreeërd voor waterberging boven- en ondergronds.

De opgave om klimaatadaptief te zijn en water binnen de grenzen van de ontwikkeling vast te houden en niet af te wentelen op de omgeving kan meer oppervlaktewater vragen dan de 15% norm van Rijnland. Bijvoorbeeld wanneer een

te ontwikkelen gebied geen compensatie voor extra verharding heeft.

¹ Dit percentage is onderhevig aan beleidsveranderingen. Het geldende percentage is te vinden in de vigerende keur van Rijnland.

Mogelijkheden voor alternatieve waterberging

Een alternatieve waterberging is een voorziening waarbij op een andere wijze dan door middel van het graven van oppervlaktewater, hemelwater al dan niet tijdelijk kan worden geborgen. Onder alternatieve waterberging worden onder andere verstaan: wadi's, polderdaken en bergingskelders.

Rijnland heeft eisen opgesteld waaraan een alternatieve waterberging moet voldoen, wanneer deze dient ter compensatie van een toename aan verhard oppervlak. Ook als een alternatieve waterberging wordt verwijderd of opgeheven, kunnen hier regels voor gelden.

Indien de toename aan verhard oppervlak groter is dan 5 ha, mag (volgens de nieuwe regels van Rijnland²) maximaal 20% van de toename aan verhard oppervlak worden gecompenseerd in een alternatieve waterberging. Onder bepaalde omstandigheden is het voor een groter percentage van de toename aan verharding toegestaan om een alternatieve waterberging te maken.

2. Voorkomen van watertekort

Op het moment dat er een langere periode warm tot zeer warm weer is, zijn er risico's ten aanzien van droogte. Tijdens droogte moet zoet water voldoende beschikbaar zijn voor beregning van openbare ruimte, natuurgebieden en landbouwgewassen. Zoet water is echter tijdens drogere perioden vaak schaars. Daarom is het vinden van een duurzame oplossing voor het steeds schaarser worden van zoet water van belang.

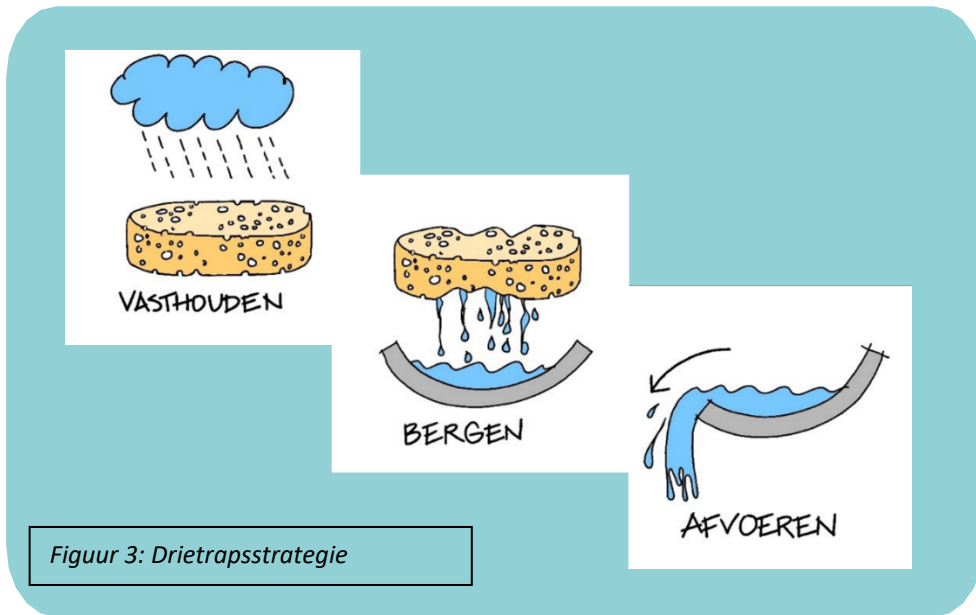
Zoet water wordt vanuit het boezemsysteem van Rijnland ingelaten in de polders. Dat is nodig voor peilhandhaving van de sloten (omdat water verdampt) en doorspoelen van de polders voor verbetering van de waterkwaliteit.

Aanvulling van voldoende water in het boezemsysteem² van Rijnland vindt voornamelijk plaats vanuit de Hollandse IJssel bij Gouda. Door zeespiegelstijging en steeds lagere rivierafvoeren komt het zoute zeewater

steeds vaker al tot dat punt zodat Rijnland daar niet meer zoet water kan inlaten. Om ook in de toekomst genoeg zoet water te hebben, is de KWA bedacht. Hiermee kan zoetwater uit het Amsterdam-Rijnkanaal en de Lek via het gebied van het hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) aangevoerd worden. Rijnland is in gesprek met andere Hoogheemraadschappen om te bezien welke mogelijkheden er nog meer zijn om meer zoet water te kunnen aanvoeren.

Vanuit het Deltaprogramma heeft Rijnland de opgave om de behoefte aan zoet water zo laag mogelijk te krijgen. Binnen de polders moet daarom ruimte worden gecreëerd om in periodes waarin regen valt, water wordt vastgehouden en geborgen, zodat er een voorraad ontstaat voor drogere periodes. We werken volgens de drietrapsstrategie van water vasthouden, bergen en dan pas afvoeren, waarbij de nadruk ligt op vasthouden (korte termijn) en bergen (lange termijn). Hierbij kan gedacht worden aan bergingsruimte in de bodem, in oeverzones en open water.

² Boezemsysteem: stelsel van oppervlaktewater wat water in de polders aan- en afvoert, zoals de Ringvaart

Figuur 3: Drietrapsstrategie

Flexibel peilbeheer

Het huidige watersysteem is gebaseerd op vaste (zomer- en winter-) peilen voor vele afzonderlijke peilgebieden. Dit systeem kan worden omgebouwd naar een systeem met flexibel peilbeheer. Daarmee kan het waterpeil gedurende de seizoenen op natuurlijke wijze binnen een vastgestelde bandbreedte omhoog en omlaag bewegen. Door flexibel peilbeheer hoeft er minder water te worden ingelaten of uitgemalen dan bij het huidige peilbeheer. Doordat water minder snel wordt uitgemalen geeft flexibel peilbeheer invulling aan WB21-principe 'vasthouden van water'. Watertekorten en wateroverschotten kunnen daarmee beter worden opvangen.

3. Beperken hittestress

Vanwege de hogere temperaturen neemt het risico van hittestress in stedelijk gebied toe. Overdag kan bij gebrek aan schaduw en opwarming van de omgeving de gevoelstemperatuur hoog worden. Daarnaast daalt de temperatuur 's nachts in stedelijke gebieden minder door dat de stenen omgeving de warmte lang vasthoudt. Vanwege het belang voor gezond leefklimaat dat (arbeids)productiviteit stimuleert, mag de hittestress niet te veel toenemen.

Hitte kan ook problemen geven in de waterhuishouding. Het drinkwater kan te warm worden waardoor de microbiologische kwaliteit niet meer gewaarborgd kan worden. Ook kan er een tekort aan drinkwater ontstaan vanwege de verhoogde vraag. In warm oppervlaktewater kan sneller zuurstofloosheid optreden (mede door kroos en algenbloei) wat stankoverlast kan geven en in het extreemste geval tot vissterfte en ecologische schade kan leiden.

Het warmer worden van stedelijke gebieden kan beperkt worden door een meer groene en blauwe inrichting van de openbare ruimte. Daarbij moet het gebruik van stenen, asfalt en

beton afnemen, want deze verharding draagt extra bij aan opwarming. Meer oppervlaktewater en meer groen zoals groene daken of een uitgebreidere bomenstructuur kunnen zorgen voor verkoeling en schaduwwerking.

4. Behouden veilige dijken

Om veilig te kunnen wonen en leven in de polders moeten dijken en kades veilig zijn; nu en in de toekomst. Door bodemdaling moeten dijken periodiek worden opgehoogd. Daarnaast hebben we te maken met veranderende klimaatomstandigheden: het regent heviger (waardoor hogere waterstanden kunnen optreden) en droogteperiodes zijn langduriger (wat een risico vormt voor de stabiliteit van dijken). Tot slot zijn, vanwege de toename van het aantal woningen en bedrijventerreinen in de polders en de aanleg van infrastructuur, de veiligheidsnormen voor alle dijken in Nederland aangescherpt.

Bij een overstroming is de verantwoordelijkheid verdeeld over diverse partners volgens het concept van meerlaagse veiligheid. Rijnland is verantwoordelijk voor de veiligheid van de keringen (1e laag). De gemeente is verantwoordelijk voor het meenemen van de veiligheidsrisico's in de ruimtelijke ordening, in samenwerking met alle betrokkenen en stakeholders (2e laag). Zo kan de gemeente afwegen of extra bebouwing op en rond de primaire keringen, gewenst is met het oog op veiligheid. Tot slot, zijn de veiligheidsregio's (bestaande uit o.a. gemeente, hoogheemraadschap en hulpdiensten) verantwoordelijk voor de crisisbeheersing bij een dijkdoorbraak (3e laag).

Door de werkwijze van meerlaagse veiligheid (figuur 4) is er veel samenwerking tussen de gemeente en Rijnland.

Figuur 4: meerlaagse veiligheid

Doel 2: Verbeteren van de waterkwaliteit

Het tweede belangrijke spoor om een robuust, duurzaam en klimaatbestendig watersysteem te kunnen realiseren is het verbeteren van de waterkwaliteit. De inzet is de ontwikkeling van een duurzaam en schoon watersysteem, ten behoeve van de landbouw, natuur, recreatie en de ontwikkeling van woon-werkmilieu's.

Een fijnmazig patroon van sloten en vaarten, die aangelegd zijn als afwatering, voorzien en ontzien het gebied van water. De watergangen lopen door zowel stedelijke gebieden, natuurgebieden, industriegebieden als landbouwgebieden. Al deze gebieden wateren af op de watergangen. Regenwater dat over vervuilde oppervlakken (zoals drukke wegen en bedrijventerreinen) afstroomt naar het oppervlaktewater beïnvloed daardoor de waterkwaliteit. Ook het overstromen van riooloverstorten, waarbij afvalwater vermengd met regenwater op de sloot wordt geloosd heeft een negatief effect. Tot slot wordt het watersysteem ook belast met emissies vanuit de landbouw.

Om de waterkwaliteit te verbeteren zijn er drie thema's waarop we samenwerken:

- ❖ anders omgaan met regen- en afvalwater,
- ❖ verminderen vuilemissie,
- ❖ vergroten van de ecologische waarde.

De thema's worden hieronder uitgebreider toegelicht.

Anders omgaan met regenwater en afvalwater

De gemeente en Rijnland zorgen gezamenlijk voor de verwerking van het afvalwater. Zij doen dit door het afvalwater in te zamelen, te transporteren en te zuiveren. Dit wordt de afvalwaterketen genoemd. Ook het transport van regenwater en grondwater is deel van de afvalwaterketen. De processen binnen de afvalwaterketen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en beïnvloeden elkaar onderling.

Een duurzaam, robuust en klimaatbestendig rioolsysteem moet gegarandeerd worden om

te voldoen aan de wettelijke verantwoordelijkheid en zorgplicht van beide organisaties ter bescherming van de volksgezondheid en natuur en milieu (vGRP).

De toename van hevige regenbuien vraagt om een andere omgang met hemelwater. Verbeteringen worden gezocht door verhard oppervlak zo veel mogelijk van het riool af te koppelen waarbij het regenwater direct naar het oppervlaktewater wordt afgevoerd.

Het scheiden van regenwater en het rioolstelsel helpt om het riool te ontzien. Aangezien bij hevige neerslag de afvoercapaciteit van de riolering te kort schiet is het nodig om waterberging in de openbare ruimte, op particulier terrein en/of op daken te realiseren. Dit voorkomt dat het water zich verzameld op plekken waar het overlast of schade kan veroorzaken. Nieuwe gebieden worden al afgekoppeld ontworpen, in bestaande gebieden kan afkoppelen voordelen hebben voor wateroverlast op straat, overstromende riooloverstorten en natuurlijke aanvulling van de grondwaterstand. Doordat er minder hemelwater en grondwater water via het rioolstelsel wordt afgevoerd wordt het afvalwater steeds geconcentreerder. Dit is gunstig voor zuivering van het afvalwater. Deze ontlasting van het rioolsysteem is ook nodig als compensatie van de toename van het afvalwateraanbod door uitbreiding van het aantal woningen en bedrijven.

Systeemoverzicht stedelijk water

Er is een Systeemoverzicht Stedelijk Water (SSW) opgesteld. Dit is gemaakt om de capaciteit van het rioolstelsel, het oppervlaktewater en de berging op maaiveld

goed in beeld te krijgen en te kunnen beoordelen. Het hele systeem is hierbij beschouwd. Op basis hiervan wordt bijvoorbeeld beoordeeld of er voldoende capaciteit is om nieuwe gebiedsontwikkelingen en woningbouw op aan te sluiten.

Verminderen van de vuilemissie

Het oppervlaktewatersysteem wordt vanuit verschillende bronnen belast met verontreinigingen. Bronnen zijn afstromend hemelwater van vervuilde oppervlakken, emissies uit de landbouw en overstorten uit de (gemengde) riolering.

Om de waterkwaliteit te verbeteren moeten gebruikers zich bewuster worden van welke impact hun activiteiten hebben op het oppervlaktewater in sloten, vaarten en plassen. Het is belangrijk om bewoners, ondernemers en agrariërs te stimuleren om minder gebruik te maken van bestrijdings- of schoonmaakmiddelen of om hen andere, milieuvriendelijkere middelen, te laten gebruiken. Rijnland werkt aan de bewustwording bij agrariërs door campagnes als 'Bezem door de middelengkast'. Bij deze campagne worden gewasbeschermingsmiddelen die de toelating verloren hebben of over de datum zijn, opgehaald en vernietigd. Verdere bewustwording wordt gedaan door voorlichting en kennisdeling.

Vergroten ecologische waarde

De waterkwaliteit heeft een sterke relatie met ecologie. Een goede waterkwaliteit betekent dat er niet te veel mest-, voedings- of vervuulende stoffen in het water zitten. Een goede ecologie houdt in dat de leefomgeving voor waterdieren en -planten zo prettig mogelijk is. Ook houdt dat in dat het aantal waterdieren en -planten in evenwicht is (niet te veel of weinig van het een of van het ander), en dat er genoeg variatie is in de verschillende dier- en plantsoorten.

De Europese Kader Richtlijn Water (KRW) stelt ambities ten aanzien van de te behalen ecologische waarde in specifieke waterlichamen. Deze richtlijn is in 2000 van kracht geworden en heeft als doel de kwaliteit van oppervlakte- en grondwater in Europa te

waarborgen. Uiterlijk in 2027 moeten alle lidstaten aan strengere normen met betrekking tot de waterkwaliteit en ecologie voldoen. De KRW richt zich op specifiek aangewezen waterlichamen. Wanneer de waterlichamen niet voldoen aan de strengere normen met betrekking tot de waterkwaliteit en ecologie, zijn maatregelen nodig. Binnen de gemeente Aalsmeer liggen de volgende waterlichamen:

- ❖ Westeinderplassen
- ❖ Bovenlanden
- ❖ De Ringvaart Haarlemmermeer

KRW gebiedsproces

Om het uitvoeren van maatregelen werkbaar te maken, verloopt de KRW in drie fasen. Iedere fase beslaat zes jaar (2010-2015, 2016-2021 en 2022-2027). De Westeinderplassen en Bovenlanden vielen in de tweede fase, de Ringvaart in de derde fase.

In een gebiedsproces wordt door Rijnland samen met stakeholders vastgesteld welke maatregelen per waterlichaam het meest geschikt zijn om de ecologie en de chemie (en daarmee de waterkwaliteit) te verbeteren. Projecten kunnen immers alleen worden uitgevoerd als er voldoende draagvlak en betrokkenheid in het gebied is.

Om de ecologie en de chemische samenstelling van het water te verbeteren zijn talloze maatregelen denkbaar. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in generieke maatregelen (gericht op een gebiedsbrede verbetering van de waterkwaliteit en ecologie) en specifieke maatregelen in een bepaald gebied. Het generieke programma richt zich vooral op het terugdringen van de emissie van voedingsstoffen (nutriënten). Dat betreft zowel landbouwemissies als de emissies uit de afvalwaterketen.

Aanleg natuurvriendelijke oevers

Een veel toegepaste maatregel voor verbetering van de ecologie is de aanleg van natuurvriendelijke oevers. Deze oevers dragen niet alleen bij aan een betere ecologie en biodiversiteit, ze maken het landschap ook aantrekkelijker voor recreatie en toerisme.

Doel 1 en 2 overkoepelende samenwerkingsthema's

Om tot een robuust, duurzaam en klimaatbestendig watersysteem te komen kunnen Rijnland en Aalsmeer ook samenwerken op het gebied van beleid en regelgeving, door kennis en informatie te delen en samen te werken aan waterbewustzijn. Door samen te werken op deze thema's kunnen we een bijdrage leveren aan het vergroten van de klimaatadaptiviteit en het verbeteren van de waterkwaliteit.

Beleid en regelgeving

De gemeente Aalsmeer en het Hoogheemraadschap van Rijnland zijn overheden. De burger mag verwachten dat zij hun taak goed uitvoeren en samenwerken en integraal de juiste afwegingen maken zodat het maatschappelijk belang voorop staat. Zowel de gemeente als Rijnland werken aan het verminderen van de regeldruk.

Naast klimaatverandering hebben overheden te maken met nog een aantal maatschappelijke opgaven: circulaire economie, de energietransitie, verduurzaming van het landelijk gebied en verdergaande verstedelijking. Bij deze opgaven is samenwerking en het integraal benaderen van verschillende beleidsvelden een vereiste om te komen tot duurzame, toekomstbestendige plannen. De Omgevingswet geeft hier een extra impuls aan.

Het is van belang dat water en klimaat een belangrijke rol krijgen in gebiedsontwikkeling. Bewustwording op dit gebied binnen alle geledingen, bij zowel de gemeente als het waterschap, die zich met gebiedsontwikkeling bezig houden is hiervoor essentieel.

Kennis en informatie

Door zoveel mogelijk transparantie in data over de openbare ruimte, deze onderling uit te wisselen en samen te werken in het verzamelen van (al dan niet ontbrekende) data hebben we de basis op orde voor een efficiënte samenwerking. We kunnen kennis goed overdragen en snel meekoppelkansen of knelpunten identificeren.

Waterbewustzijn

Er is een grotere druk op het watersysteem door trends in klimaat en maatschappij. De overheid kan niet alles oplossen, burgers en bedrijven zijn ook zelf aan zet en moeten wellicht bepaalde vormen van (water)overlast gaan accepteren of zelf aanpakken.

We willen inzetten op het vergroten van het waterbewustzijn bij de inwoners en bedrijven van ons gebied. Hoe kunnen mensen zelf inspelen en meebewegen op fenomenen die samenhangen met klimaatverandering, zoals piekbuien, droogte en hittestress, en overstromingen.

5 Uitvoeringsstrategie

Om invulling te kunnen geven aan de doelen in deze SSA en om te komen tot een robuust, duurzaam en klimaatbestendig watersysteem kiezen we voor een uitvoeringsstrategie op basis van samenwerking, communicatie en innovaties.

Samenwerking

We komen elkaar tegen in de uitvoering van de reguliere taken voor beheer en onderhoud, bij de implementatie van nationaal beleid, bij de realisatie van ruimtelijke ontwikkelingen binnen de gemeente (woningbouw, realisatie recreatieve voorzieningen) en in regionale samenwerking. De samenwerking is op veel onderwerpen niet vrijblijvend, maar noodzakelijk om te kunnen voldoen aan regelgeving en afspraken.

Anderzijds willen we de flexibiliteit behouden om op elk gewenst moment in elke gewenste vorm de samenwerking te kiezen. Toch kiezen we ervoor, een zekere basisstructuur voor samenwerking op te zetten.

Reguliere samenwerking

Om de samenwerking tussen Aalsmeer en Rijnland onderling goed vast te houden organiseren we met enige regelmaat overleggen op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau.

Bestuurlijk overleg

Het is de bedoeling in ieder geval één keer per jaar een bestuurlijk overleg te hebben over de voortgang van de strategische samenwerkingsagenda, kansen en eventuele knelpunten. Indien nodig kan de strategische agenda worden bijgesteld. Beide bestuurders zien toe op de samenwerking en laten de belangen van de samenwerking meewegen in de eigen colleges bij relevante besluitvorming over de thema's en projecten.

Daarnaast wordt bestuurlijk overleg georganiseerd met de betreffende portefeuillehouders wanneer specifieke onderwerpen en vraagstukken daarom vragen.

Dit kan betrekking hebben op een specifiek project, een actueel probleem of op verkenningen en samenwerking met andere partijen.

Ambtelijk overleg

Overleg om te coördineren en regie te houden over projecten, thema's en issues. De lijst met thema's/projecten, zowel lopende als komende projecten, wordt doorgelopen en geüpdatet. Kansen om projecten op elkaar af te stemmen qua tijd en inhoudelijke werkzaamheden worden besproken. Intentie is om gezamenlijk de eventuele bestuurlijke overleggen voor te bereiden. De ambtelijke overleggen hebben een signalerende functie naar het management.

Structureel overleg

Een periodiek overleg op werkvloerniveau om in een vroegtijdig stadium onderwerpen met elkaar te bespreken. Dit zijn enerzijds ruimtelijke plannen en vergunningenzaken en anderzijds zaken rond beheer en onderhoud.

Samenwerking in groter verband

Voor het aanpakken van waterproblemen, zoals verbetering van de waterkwaliteit en om water vroeg op de ruimtelijke agenda te laten komen, zijn diverse partijen nodig. Naast de gemeente en Rijnland zijn bijvoorbeeld ook de provincie, het Rijk, buurgemeenten, belangengroepen, drinkwaterbedrijven, inwoners en kennisinstanties nodig. Geen van deze partijen is in staat om waterproblemen zelfstandig op te lossen. We zullen daarom op zoek moeten naar bredere coalities om gezamenlijk de probleemperceptie vast te stellen en daar samen oplossingen voor te bedenken en te realiseren.

Een belangrijk verband waarin we samenwerken is de MRA. Binnen de MRA sluiten zowel Rijnland als de gemeente aan bij het concept basisveiligheidsniveaus. De gemeente heeft dit concept als basis gebruikt voor de uitvoeringsagenda klimaatadaptatie en de daarin geformuleerde basisveiligheidsniveaus. Zowel de gemeente als Rijnland gebruiken deze handreiking als uitgangspunt bij het klimaatbestendig maken van Aalsmeer.

Een ander verband waarin we samenwerken is de Westeinderscheg. Dit samenwerkingsverband beoogt een groenblauwe zone van de Westeinderplassen via de Bovenlanden en het Amsterdamse Bos naar Amsterdam. Aalsmeer is hier vanuit RO en recreatie betrokken en Rijnland kan door de projectleiders betrokken worden voor inbreng van waterbelangen.

Koppelen aan transformatie

Het is zaak om bij het opstellen van visies en bij de eerste fase van de planvorming voor gebiedsontwikkelingen en nieuwbouwplannen Rijnland aan te haken in het planproces. Hierdoor kunnen de randvoorwaarden voor water en klimaat tijdig worden meegenomen, zodat hier ook ruimtelijk rekening mee wordt gehouden.

Door vroegtijdig mee te denken bij de ruimtelijke ontwikkelingen kunnen we het huidige watersysteem geleidelijk omvormen tot het gewenste watersysteem. De realisatie van de wateropgave wordt hier dan gekoppeld aan de transformatie van een gebied. In nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen en herstructureringen zullen de relevante maatregelen, worden uitgewerkt in een waterparagraaf en gekoppeld aan toets- en meetbare waterdoelen. Project voor project zal een bijdrage worden geleverd aan de omvorming naar een duurzaam watersysteem.

6 Uitvoeringsplan

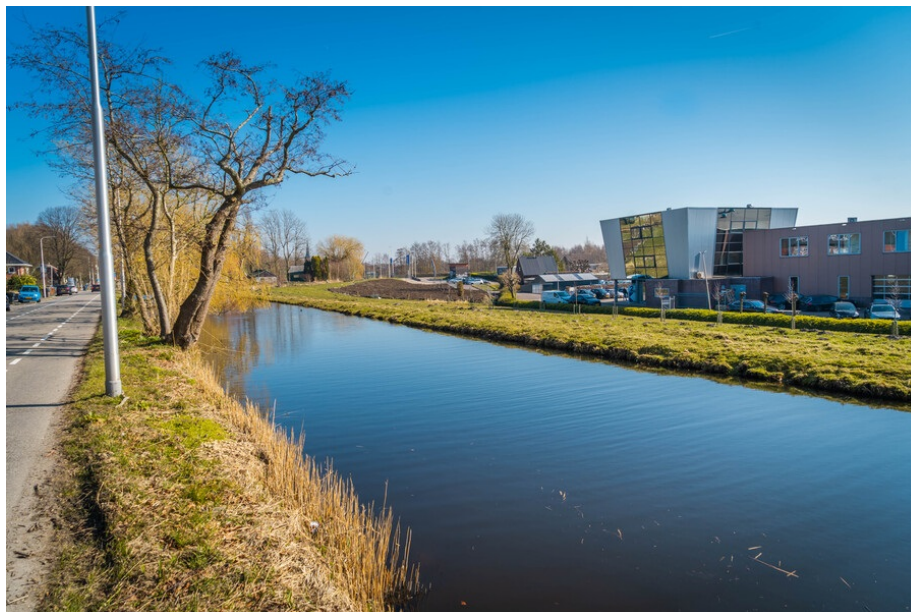
Het Uitvoeringsplan in bijlage 1 bevat de maatregelen vanuit deze SSA voor de korte termijn (3 jaar vooruit), inclusief financiële consequenties. Het Uitvoeringsplan vloeit elke drie jaar logischerwijs voort uit de SSA en geeft de maatregelen weer waarop beide organisaties vanuit het beschreven gezamenlijk belang en ambities zullen samenwerken. Het hier genoemde Uitvoeringsplan omvat alleen de activiteiten die vanuit het SSA geïnitieerd worden. Het dient niet ter vervanging van andere plannen of projecten. Mochten de ambities uit de SSA niet meer toereikend zijn voor de maatregelen die we gezamenlijk willen oppakken, is het tijd om de SSA te herijken.

Toelichting uitvoeringsplan

In het Uitvoeringsplan zijn de gezamenlijke activiteiten opgenomen die Rijnland en gemeente willen oppakken. Dit betreft verschillende typen activiteiten zoals:

- ❖ Processen m.b.t. onderzoek, planvorming en afstemming van beleid
- ❖ De interne en externe communicatie over water en klimaat
- ❖ Concrete projecten

In het uitvoeringsplan staan de activiteit genoemd onder één van de twee doelen uit de SSA of onder borging van samenwerking. Daarnaast is uitgelegd wat de activiteit inhoudt, wat de planning is en welke organisatie de trekker is. Voor de kosten van de activiteit wordt per onderdeel aparte afspraken gemaakt.

7 Vaststelling en ondertekening

Deze Strategische Samenwerkingsagenda is vastgesteld door het college van dijkgraaf en hoogheemraden van Hoogheemraadschap van Rijnland in haar vergadering van xx xx 202x. Daarbij is hoogheemraad J.P. de Vries gemachtigd tot ondertekening.

Deze Strategische Samenwerkingsagenda is vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van Gemeente Aalsmeer in haar vergadering van xx xx 202x. Daarbij is wethouder S. Spaargaren gemachtigd tot ondertekening.

Aldus overeengekomen en getekend:

Namens de gemeente Aalsmeer
Wethouder S. Spaargaren

en
Namens het Hoogheemraadschap van Rijnland
Hoogheemraad J.P. de Vries

Bijlage 1: Uitvoeringsplan

Onderstaande uitvoeringsplan loopt van 2025 t/m 2027. Hierin staan de concrete acties die bijdragen aan de tot standkoming van de Strategie. De kosten voor uitvoering zullen per onderwerp in beeld gebracht worden en bij iedere organisatie zelf georganiseerd worden.

Thema / onderwerp	Activiteit	Planning	Initiatiefnemer	Kosten / Financiering
Klimaatadaptatie				
Borging klimaatadaptatie	Rijnland tijdig meenemen in planontwikkelingen van de gemeente.	2025-2027	Gemeente	geen
Waterkwantiteit				
Afronden convenant (beheersovereenkomst) Nieuw Oosteinde.	Rijnland heeft deze overeenkomst beëindigen om de verdeling tussen de onderhoudstaken voor het gehele beheersgebied eenduidig te houden / maken. In 2025 zal aandacht besteed moeten worden aan de afhechting	2025	Rijnland	Geen
Overdracht primair water	De gemeente heeft enkele primaire waterganging in onderhoud en wil deze overdragen aan Rijnland. In 2025 verder afhechten	Overdracht per 31-12-2024	Gemeente	Geen
Evalueren convenant kopsloten Aalsmeer	Rijnland doet volgens dit plan het bagger onderhoud van de kopsloten (overig water). Rijnland wil deze overeenkomst evalueren en onderzoeken of bijstelling aan de orde is.	2025	Rijnland	Geen
Verbeteren watersysteem Polderzoom – Spoorlaan in de Horn en Stommeerploder	Door de ontwikkelingen in de Polderzoom en bij de Spoorlaan voldoet de afvoercapaciteit van het bestaande stelsel niet meer. Een aantal duikers dient te worden vergroot om in de toekomst de afvoer te kunnen	2025- 2026	Gemeente Rijnland	50-50 Rijnland-gemeente

	<p>garanderen. Inmiddels is er in samenwerking één (belangrijkste) vervangen.</p> <p>Hiervoor moeten nog 2 duikers op termijn worden vervangen. Zie voor details de evaluatie op het duikerplan.</p>			
Waterkwaliteit en -beleving				
Bagger Westeinderplas	<p>Op een aantal punten verzamelt relatief veel bagger uit het gebied. Hier werd altijd gebaggerd en de bagger werd verwerkt op het land van de kwekers. Uit recent onderzoek blijkt de bagger niet geschikt voor verwerking op land en de vraag neemt ook af. De gemeente wil graag met Rijnland verkennen hoe groot het probleem is en wat mogelijke oplossingen zijn.</p> <p>Stap 1: Gezamenlijke probleemverkenning (2025)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nader onderzoek van de baggerkwaliteit - Onderzoek naar herkomst van de vervuiling - Verwerkingsvereisten <p>Stap 2: Verkennen van de oplossingsrichtingen (2026)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bagger verwerken in een (KRW) project - Kansen vanuit de Westeinderscheg onderzoeken - Baggerdepot maken 	2025 - 2026	Gemeente en Rijnland	Nader te bepalen

	Afhankelijk van de uitkomsten van deze verkenningen worden vervolgspraken gemaakt.			
Waterfront/ zwemlocatie vrouwentroost	Monitoren waterkwaliteit. Bij structurele achteruitgang van de zwemwaterkwaliteit neemt de gemeente-initiatief om de doorstroming te verbeteren.	continu	Rijnland Gemeente	Reguliere kosten monitoring
Waterketen				
AWZI Aalsmeer	De zuivering wordt nu verhuurd, maar is beschikbaar voor ontwikkeling. De gemeente gaat onderzoeken wat de ambitie van de gemeente is voor dit gebied. Vervolgens kan on onderling overleg de haalbaarheid onderzocht worden. Aandachtspunten: amoveren oude zuivering, molenbiotoop, zones Schiphol, recht van eerste koop en Didam arrest.	2025 2025 – 2026	Gemeente Onderzoek ambitie Overleg gemeente en Rijnland	Nader te bepalen
OAS Zwaanshoek Afvalwaterakkoord	Na het sluiten van de zuivering Aalsmeer wordt het afvalwater afgevoerd naar de Haarlemmermeer. Het aanbod van afvalwater kan worden geoptimaliseerd, door afkoppelen en andere maatregelen die in het afvalwaterakkoord van 2008 staan. Dit afvalwaterakkoord gaan we updaten op basis van een uit te voeren OAS voor de zuivering Zwaanshoek.	2025 OAS 2026 Afvalwaterakkoord	Rijnland en Gemeente Rijnland en gemeente	Nader te bepalen
Verbeteren waterkwaliteit en verminderen wateroverlast door	Kansen benutten daar waar de gemeente de openbare ruimte gaat renoveren ook het afkoppelen meenemen.	continu	Gemeente	Nader te bepalen

afkoppelen regenwater afvoer.				
Overstort rioolgemaal Machineweg beperken	Door afkoppelen / vervangen gemengd stelsel kan het overstorten van het gemaal verminderen. Proces opstarten tussen gemeente en Rijnland om te zoeken naar de meest gunstige oplossing.	2025-2026	Gemeente en Rijnland	Nader te bepalen
Voorkomen DWA water op straat in planetenwijk (Jupiterstraat)	Door afkoppelen / vervangen gemengd stelsel kan voorkomen worden dat DWA water op straat komt. Proces opstarten tussen gemeente en Rijnland om te zoeken naar de meest gunstige oplossing.	Nader te bepalen	Gemeente en Rijnland	Nader te bepalen
Kennis en informatie				
Databureau waterketen	Rijnland ontwikkelt het databureau waterketen, de gemeente kan aansluiten / meedoen met het delen van data. Afspraken hierover worden in de samenwerking waterketen Kennemerland gemaakt.	2025 - 2026	Rijnland	Nader te bepalen
Waterbewustzijn				
Groen-Blauw buurtidee	Algemene communicatie vanuit Rijnland. Gemeente kan burgers doorverwijzen. Burgers en bedrijven kunnen aanvragen.	2025-2026	Rijnland	Max. 25% en max. € 10.000,- subsidie door Rijnland

